

کار ویژه های چاپ دستی در طراحی پارچه و لباس

مؤلف
غزاله پارسا شریف

نشان سنجهش و داس

سرشناسه	: پارسا شریف، غزاله، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	: کار ویژه‌های چاپ دستی در طراحی پارچه و لباس/ مولف غزاله پارسا شریف.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۶ ص.
شابک	: ۲۵۰۰۰۰ ریال ۰۵-۳۲۷۰-۰۵-۶۷۸-۶۲۲-
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۴۴-۱۴۶.
موضوع	: چاپ پارچه
	printing Textile
	چاپ دستی
	presses Hand
	چاپ‌شگر
	Technique -- Prints
	پارچه -- طرح
	design Textile
رده بندی کنگره	: ۶/۷۴۶ TT
رده بندی دیویی	: ۶۲/۷۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۶۲۶۲۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

عنوان: کار ویژه‌های چاپ دستی در طراحی پارچه و لباس	 www.sanjesh.ir sanjeshodanesh@iran.ir
مولف: غزاله پارسا شریف	
ناشر: سنجش و دانش	
نوبت چاپ: چاپ اول - ۱۴۰۱	
تیراژ: ۳۰ نسخه	
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۵-۳۲۷۰-۰۵	قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال
نشانی: میدان انقلاب، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پلاک ۱۲۶، تلفن: ۰۲۱۶۱۲۶	
«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد»»	

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه.....
۲.....	فصل اول.....
۲.....	کلیات طرح.....
۴.....	پیشینه.....
۴.....	روش گردآوری اطلاعات.....
۵.....	فصل دوم.....
۵.....	رنگرزی و چاپ.....
۶.....	رنگ و تاریخچه رنگرزی.....
۷.....	رده بندی مواد رنگین.....
۱۱.....	رنگرزی پارچه و کالای نساجی.....
۱۳.....	اصول رنگرزی.....
۱۳.....	مواد ثابت کننده رنگ.....
۱۴.....	عملیات تکمیلی رنگرزی.....
۱۴.....	کیفیت رنگرزی.....
۱۶.....	تکنیک های چند رنگی و تکنیک های ویژه رنگرزی.....
۱۷.....	تکنیک های ویژه رنگرزی.....
۱۸.....	موضع رنگرزی در مراحل مختلف تولید.....
۲۰.....	روش های مختلف رنگرزی کالای نساجی.....
۲۰.....	طرق مختلف رنگرزی پارچه.....
۲۱.....	رنگرزی پارچه.....
۲۴.....	طراحی و رنگ آمیزی بافت.....
۲۴.....	تاریخچه صنعت چاپ پارچه.....
۲۵.....	صنعت چاپ پارچه.....
۳۷.....	ماشین های چاپ.....
۳۸.....	اصول چاپ پارچه.....
۳۸.....	انواع چاپ پارچه.....
۴۰.....	تقسیم بندی دیگری از انواع چاپ روی پارچه.....
۴۴.....	چاپ های دستی.....

۴۷	فصل سوم
۴۷	انواع چاپ دستی
۴۸	چاپ های سنتی
۴۸	۲- چاپ باتیک
۴۹	تعریف باتیک
۵۱	تاریخچه چاپ باتیک در جهان
۵۳	باتیک در اندونزی
۵۴	باتیک در جاوه
۵۷	پیدایش تجاپ، قبل از کنده کاری چوبی در جاوه
۵۷	طرز کار کردن تبک به وسیله ی تاجنیتیک (ملاقه)
۵۸	باتیک در هند
۶۰	باتیک در مالزی
۶۳	باتیک در تایلند
۶۳	باتیک در ژاپن
۶۴	باتیک در آفریقا
۶۵	گذری کوتاه به هنر چاپ در قبل و بعد از اسلام
۶۶	تاریخچه چاپ باتیک در ایران
۷۱	مراحل چاپ کلاقه ای (باتیک)
۷۱	آماده سازی پارچه ابریشم
۷۵	ساخت قالب
۷۶	تهیه واکس باتیک
۸۰	رنگرزی
۸۴	مواد مقاوم گیری و شست وشوی پارچه
۸۵	چاپ مستقیم
۸۹	چاپ برداشت
۹۰	چاپ با شابلون
۹۱	نقاشی باتیک روی پارچه ابریشم
۹۴	شیوه ی بدون رنگرزی و بدون تهیه ی رنگ برای نقاشی
۹۵	شیوه ی ساده ی پاشیدنی
۹۵	شیوه ی قلم مویی
۹۶	شیوه ی باندانا (TIE AND DYE)

مقدمه:

بشر از بدو خلقت تاکنون در جهت به تسخیر درآوردن طبیعت کوشیده است، چه با شکار حیوانات و چه با ضبط و به تصویر کشیدن آن روی دیوارهای غارها و حتی با ترسیم آن بروی لباس و پوشاکش. تاریخ دقیقی در مورد اینکه بشر از چه زمانی روی پوشاکش نقش کرده است در دست نیست، ولی آثار به دست آمده از لباس های چندین هزار سال پیش نمایانگر این است که نقش هایی هرچند کوچک در گوشه و کنار حاشیه لباس ها وجود داشته اند. با توجه به نقش های مصری مربوط به هزاره ی قبل از تاریخ، می توان نقش های منظم و هندسی را به صورت حاشیه در دامن مصریان دید. همچنین، تندیس های مربوط به آشوریان و بابلیان در هزاره ی اول قبل از میلاد با لباس های نقش دار، نشانگر قدمت تاریخی طراحی روی پارچه است.

البته این نقش ها به صورت نقش های بسیار ساده و یکنواخت هستند که به تدریج در طول تاریخ بیش تر و متنوع تر شده اند. به طوری که بروی لباس های دوران صفویه نقش هایی متنوع و زیبا مشاهده می کنیم که بسیار هنرمندانه و ظریف کار شده اند. که می توان گفت، اوج طراحی پارچه از نظر استفاده از نقش ها، موتیف ها و ظرافت کار بوده اند پس از آن دوران، به تدریج نقش ها ساده تر شده اند و با توجه بیشتر به فناوری و صنعت، شعار ساده کردن و به ظرافت و دقیق کاری توجه نداشتن، در همه ی جنبه ها هنری و صنعتی به وجود آمد که طرح پارچه نیز خارج از این جریان نبود.

نقش زدن بروی پارچه به صورت بافت و چاپ انجام می گیرد که قدمت بافت نقش های پارچه بیشتر از چاپ روی آن ها است. از بافت های سنتی می توان به زری و ترمه اشاره کرد و از چاپ های سنتی می توان چاپ کلاغه ای یا باتیک و قلمکار را نام برد. البته چاپ های سنتی در کشورهای دیگر نظیر چین، ژاپن، اندونزی، هندو... نیز به چشم می خورد که کمابیش شبیه به چاپ سنتی کلاغه ای و قلمکار است. با پیشرفت و توسعه صنعت و برای سرعت بخشیدن به کار، دستگاههای چاپ و بافت اختراع و به تدریج کامل شدند. در حال حاضر، موارد استفاده از طرح روی پارچه وسعت یافته و فقط مربوط به لباس و پوشاک نیست، بلکه شامل طرح روی کاغذ های دیواری، کفپوش ها، پرده، مبیل و... نیز می شود.